

Äldste M. Russell Ballard

i de tolv apostlarnas kворum

Mödrar och döttrar

I dessa sista dagar är det väsentligt — ja, livsviktigt — att föräldrar och barn lyssnar på och lär sig av varandra.

Bröder och systrar, för sex månader sedan talade jag till fäder och söner på generalkonferensens prästadömsmöte. Som väntat har mina fem döttrar, mina barns tjugofyra döttrar och en allt större skara av barnbarns döttrar bett om lika mycket tid. Idag vill jag därför tala huvudsakligen till kyrkans mödrar och döttrar.

Min kära hustru Barbara har haft ett för evigt betydelsefullt inflytande på våra döttrar och kvinnliga barnbarn, och det har de i sin tur haft på henne. Mödrar och döttrar spelar en mycket viktig roll när det gäller att hjälpa varandra att utforska sina oändliga möjligheter, trots underminerande inflytanden i en värld där kvinnlighet och moderskap förvrängs och manipuleras.

När president Joseph F Smith talade till kvinnorna i kyrkan för nästan ett sekel sedan, sade han: "Det är inte ni som skall leda av världens kvinnor. Det är ni som skall leda ... kvinnorna i världen, i allt som är prisvärt, allt som är gudalikt, allt som är upplyftande och som har en renande inverkan på människobarnen" (*Kyrkans presidents lärdomar: Joseph F Smith*, s. 185).

Systrar, vi, era bröder, kan inte göra det som ni blev gudomligt utsedda att göra före världens grundläggning. Vi

kan försöka, men vi kan aldrig ens hoppas på att kunna efterlikna era unika gåvor. Det finns inget i den här världen som är så personligt, så föstrande och så livsförändrande som en rättfärdig kvinnas inflytande.

Jag förstår att några av er unga kvinnor inte har mödrar som ni kan tala med om sådana saker. Och många av er kvinnor har för närvarande inga döttrar i ert liv. Men eftersom *alla* kvinnor i sin gudomliga natur har både den inneboende förmågan och förvaltarekapet att fostra, så stämmer det jag kommer att säga lika mycket in på mor- och farmödrar, fastrar och mostrar, systrar, styvmödrar, svärmödrar, ledare och andra mentorer som ibland fyller tomrummet efter dessa betydelsefulla mor- och dotterrelationer.

Unga kvinnor, era mödrar älskar er. De ser i er löftet om framtida generationer. Allt ni åstadkommer, alla utmaningar som ni övervinner, ger dem äkta glädje. Och på samma sätt blir *era* bekymmer och sorger *deras* bekymmer och hjärtesorger.

Idag vill jag ge er unga kvinnor några förslag på hur ni till fullo kan få utbyte av er relation till er mor. Och sedan har jag några tankar att dela med mig av till mödrar om hur de kan göra sitt inflytande så stort som möjligt

på sina döttrar och även på andra familjemedlemmar.

Det är tyvärr alltför lätt att illustrera den förvirrade och förvridna bilden av kvinnlighet i dagens samhälle. Oanständiga, omoraliska och hämningsslösa kvinnor fyller radio- och TV-kanalerna, har monopol på tidningar och trippar in på filmdukarna — allt medan de prisas av världen. Aposteln Paulus talade profetiskt om de ”svåra tider” som ska komma i de sista dagarna, och nämnde speciellt något som kan ha verkat särskilt farligt för honom: ”kvinnor som är tyngda av synd och drivs av många slags begär” (2 Tim 3:1, 6). Dagens populkultur får ofta kvinnor att se hjälplösa ut, obetydliga, själlösa och maktlösa. Den gör dem till objekt och ringaktar dem och antyder sedan att de bara kan sätta sitt spår på mänskligheten genom förförelse — utan tvekan det farligaste budskapet med avgjort störst genomslagskraft som den onde sänder till kvinnorna om dem själva.

Och därför, mina kära unga kvinnor, uppmanar jag er av hela mitt hjärta att inte söka i dagens kultur efter era förebilder och mentorer. Jag ber er, sök hos era trofasta mödrar efter en förebild att följa. Forma er efter *dem*, inte efter kändisar vars normer inte är Herrens normer, och vars värderingar kanske inte avspeglar ett evigt perspektiv. Se på er mor. Lär av hennes starka sidor, hennes mod och hennes trofasthet. Lyssna på henne. Hon kanske inte är bäst på att sms:a, och hon kanske inte ens finns på Facebook. Men när det handlar om hjärtat och om Herren har hon ett överflöd av kunskap. När det börjar bli tid för er att gifta er och bli mor, blir hon er största källa till visdom. Ingen annan människa på jorden älskar er på samma sätt eller är villig att offra lika mycket för att uppmuntra er och hjälpa er att finna lycka — i det här livet och i evigheten.

Älska er mor, mina unga systrar. Respektera henne. Lyssna på henne.

Lita på henne. Hon vill bara ert bästa. Hon vill att ni för evigt ska vara trygga och lyckliga. Så var snäll mot henne. Ha tålmod med hennes ofullkomligheter, för sådana har hon. Det har vi alla.

Nu vill jag dela med mig av några tankar till er mödrar om den speciella roll ni har i era döttrars liv. Vi har en vän till familjen som ofta är ute och reser med släktingar. Det hon främst konstaterat efter varje resa är hur mycket de unga kvinnorna betar sig som sina mödrar. Om mödrarna är sparsamma, så är deras döttrar det också. Om mödrarna är anständiga, är flickorna det också. Om mödrarna har strandsandaler eller fritidskläder på sig på sakramentsmötet, då har deras döttrar det också. Mödrar, ert exempel är oerhört viktigt för era döttrar — även om de inte erkänner det.

Genom hela världshistorien har kvinnor alltid undervisat om moraliska värderingar. Den undervisningen börjar i vaggan och fortsätter under resten

av barnets liv. Idag bombarderas vårt samhälle med budskap om kvinnlighet och moderskap som är felaktiga på ett farligt och otäckt sätt. Om era döttrar följer dessa budskap kan det leda till att de börjar gå längs syndens och självförstörelsens väg. Era döttrar kanske inte förstår det om ni inte berättar det för dem, eller ännu bättre: om ni inte visar dem hur de ska göra goda val. Som mödrar i Israel är ni era döttrars främsta försvar mot världens angrepp.

Jag har märkt, kära mödrar, att ibland verkar det som om våra barn inte uppmärksammar det vi försöker lära dem. Tro mig, jag har sett den glasartade blick tonåringar får när man just har kommit till vad man tycker är den bästa delen av en lektion. Låt mig försäkra er att även när ni tror att er dotter inte lyssnar på något ni säger, så lär hon sig ändå något av er när hon iakttar er för att se om era handlingar stämmer överens med era ord. Som Ralph Waldo Emerson har fått sig tillskrivet: "Det du gör ljuder så högt att jag inte kan höra vad du säger" (se Ralph Keyes, *The Quote Verifier* [2006], s. 56).

Lär era döttrar att finna glädje i att ta hand om barn. Det är där som deras

kärlek och talanger kan få den största eviga genomslagskraften. Med det i åtanke, begrunda president Harold B. Lees påpekande: "Det viktigaste arbetet ni någonsin kommer att uträtta ... sker inom ert eget hems väggar" (*Kyrkans presidenters lärdomar: Harold B Lee*, s. 134). Detta gäller naturligtvis oss allesammans, men det stämmer extra mycket in på mödrar och döttrar på grund av deras speciella relation.

Mödrar, lär era döttrar att en trofast Guds dotter undviker frestelsen att skvallra om eller döma andra. I en predikan för Hjälpföreningen i Nauvoo rådde profeten Joseph systrarna att "tungan är en ostyrig lem — tig om sådant som saknar betydelse" (*Kyrkans presidenters lärdomar: Joseph Smith*, s. 450).

De senaste åren har det förekommit en mängd artiklar, böcker och filmer skrivna om kvinnor och flickor som skvallrar och är "elaka". Satan försöker alltid underminera det ädlaste inslaget i kvinnans gudomliga natur — hennes vårdande läggning.

En mor och dotter-relation uppstår när en dotter lär sig att vårda genom att själv bli vårdad. Hon älskas. Hon undervisas och upplever personligen hur det känns att ha någon som bryr

sig om henne tillräckligt mycket för att både tillrättavisa henne och samtidigt fortsätta att uppmuntra och tro på henne.

Kom ihåg systrar att Gud är källan till all moralisk och andlig kraft. Vi får tillgång till den kraften genom att ingå förbund med honom och hålla dessa förbund. Mödrar, lär era döttrar betydelsen av att ingå förbund, och visa dem sedan hur man håller dessa förbund på ett sätt som får dem att alltid vilja vara värdiga att kunna gå till templet.

I dagens värld innebär det att ni behöver tala med era döttrar om sexuella ting. Både era döttrar och söner växer upp i en värld som öppet anammar tidig, tillfällig och kortsynt lösaktighet. Oanständiga, okyska kvinnor förhålls och alltför många prisar och efterliknar dem. Även om det finns åtgärder vi kan vidta i våra hem och familjer för att minimera vår utsatthet för dessa osmakliga exempel på dagens levnadssätt, kan era döttrar inte helt undgå de skråniga sexuella budskap och lockelser som omger dem. Ni behöver ofta tala öppet med era döttrar och lära dem om sanningen om dessa frågor.

De behöver till exempel förstå att då de bär kläder som är alltför åtsmittande, alltför korta, eller alltför uringade, sänder de inte bara fel budskap till de unga män som de umgås med, utan de upprätthåller också i sina egna sinnen vanföreställningen att en kvinnas värde är helt beroende av hennes sensuella dragningskraft. Det har aldrig varit och kommer heller aldrig någonsin att bli en sann definition på en trofast Guds dotter. De behöver höra det här — tydligt och ofta — från er mun, och de behöver se det korrekt och konsekvent gestaltat i era egna

normer för klädsel, utseende och anständigt levnadssätt.

Det är troligare att ungdomar ingår och håller förbund om de lär sig hur man känner igen Andens röst och närvaro, och det gäller alla ungdomar. Undervisa era döttrar om andliga ting. Led dem till skrifterna. Ge dem upplevelser som hjälper dem att uppskatta välsignelsen av att ha prästadömet kraft i sina liv. Genom att hålla förbunden lär de sig att höra Herrens röst och ta emot personlig uppenbarelse. Gud hör verkligen, och besvarar, deras böner. Unga kvinnors och Unga mäns tema för 2010 gäller både för våra ungdomar och oss allesammans: "Var stark och frimodig ... Var då inte förskräckt eller förfärad, ty Herren, din Gud är med dig vart än du går" (se Jos 1:9). Det kommer att tryggt leda dem till välsignelserna i Herrens hus.

Se till att de vet att den säkraste vägen till evig lycka är att hålla förbunden. Och om så krävs, lär dem hur man omvänder sig och hur man förblir ren och värdig.

Om nu det här låter bekant, mina bröder och systrar, så är det för att jag har talat till föräldrar och deras barn på tre generalkonferenser i rad. I april förra året uppmuntrade jag ungdomarna att "dra lärdom av det förflutna". Jag citerar från det talet: "Om ni är beredda att lyssna och lära er, kan ni få några av livets meningsfullaste lärdomar av dem som har gått före er ... Hur mycket bättre skulle inte vårt liv vara om vi följde Kristi trofasta efterföljares ädla exempel." ("Dra lärdom av det förflutna", *Liabona*, maj 2009, s. 31, 33).

I oktober förra året talade jag till fäder och söner på prästadömsmötet, och idag har jag talat mest till mödrar och döttrar. Varje tal har haft ett eget

budskap, men de har något gemensamt. Jag hoppas att ni lyssnar och ser ett mönster och hör ett bestämt och orubbligt budskap om att i dessa sista dagar är det väsentligt — ja, livsviktigt — att föräldrar och barn lyssnar på och lär sig av varandra. Jag har inte talat om ogripbara begrepp. De utgör grunden, själva kärnan i Guds plan för vår eviga lycka och frid.

Kyrkan vill hjälpa varhelst vi kan. Vi är här för att stödja och bistå er som föräldrar och som barn. Men hemmet är den viktigaste platsen att förbereda dagens ungdomar inför att leda morgondagens familjer och kyrka. Det är vårt personliga ansvar att som mödrar och fäder göra allt vi kan för att förbereda våra ungdomar så att de blir trofasta och rättfärdiga män och kvinnor. Det är i hemmet som vi måste undervisa om evangeliet genom förmaningar och föredöme.

Jag avslutar mina råd med den här

profetiska sammanfattningen av president Joseph F Smith: "Våra förbund (familjen) är inte avsedda enbart för detta liv, för tiden, som vi åtskiljer den från evigheten. Vi lever för tid och för evighet. Vi skapar band och relationer för tid och all evighet ... Vilka finns det förutom sista dagars heliga som hyser åsikten att vi bortom graven skall fortsätta i familjeorganisationen, att fadern, modern och barnen känner igen varandra ... att denna familjeorganisation är en enhet i Guds verks stora och fullkomliga organisation samt att allt detta är avsett att fortsätta genom tid och evighet?" (*Kyrkans presidenters lärdomar: Joseph F Smith*, s. 387–388).

Må Gud välsigna oss då vi undervisar, vårdar och förbereder varandra inom våra hems väggar för det stora verk som måste utföras av oss alla nu och i framtiden. Det är min bön i Herren Jesu Kristi namn, amen. ■